

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie,

examinând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Asandei Dorin în numele inculpatei Beșliu Tatiana, împotriva sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 08 aprilie 2021 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2022, în cauza penală în privința lui,

Beșliu Tatiana XXXXX, născută la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 05.02.2020 – 08.04.2021;

Instanța de apel: 04.05.2021 – 24.05.2022;

Instanța de recurs: 23.08.2022 – 23.11.2022.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 08 aprilie 2021, Beșliu Tatiana a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal și condamnă în baza acestei legi, la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, pentru femei.

Conform art. 84 Cod penal, la pedeapsa stabilită a fost inclusă, prin cumul parțial, durata pedepsei stabilite în baza sentinței Judecătorei Comrat din XXXXX, și i s-a stabilit definitiv inculpatei Beșliu Tatiana, o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, pentru femei.

Termenul executării pedepsei în privința inculpatei Beșliu Tatiana urmînd a fi calculat din 29 octombrie 2018, cu includerea duratei arestului preventiv din 02 martie 2018 până pe 18 aprilie 2018 și din 19 septembrie 2018 până pe 29 octombrie 2018.

S-a încasat din contul inculpatei Beșliu Tatiana în beneficiul părții vătămate Cantea Adriana suma de 7000 (șapte mii) lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Beșliu Tatiana de pe data de XXXXX, ora 20:00, până pe data de XXXXX, ora 09:00, prestînd dnei Cantea Adriana servicii de bonă, aflînduse în apartamentul nr. 1 situat pe str. XXXXX din mun. XXXXX, avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzînd urmările lor și dorind în mod

conștient survenirea acestora, pe ascuns, a sustras de la copiii minori ai dnei Cantea Adriana, o pereche de cercei din aur cu pietre decorative, cu masa de aproximativ 2 g., evaluați la prețul de 1400 lei, un lănișor din aur cu pandantiv „cruce” din aur, cu masa de aproximativ 4 g., evaluat la prețul de 2800 lei și o pereche de cercei din aur galben combinat cu aur alb și cu pietre decorative, cu masa de aproximativ 4 g., evaluați la prețul de 2800 lei, după care, cu bunurile sustrate, a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzând părții vătămate Cantea Adriana, daune în proporții considerabile, evaluate la suma de 7000 lei.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Asandei Dorin în numele inculpatei Beșliu Tatiana, prin care a solicitat casarea integrală a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Beșliu Tatiana să fie achitată.

3.1 În motivarea cererii de apel avocatul Asandei Dorin a invocat că, prima instanță n-a apreciat probele din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, și, în așa mod, a ajuns la concluzia greșită că Beșliu Tatiana a comis infracțiunea prevăzută de art. 186 al. (2) lit. d) Cod Penal.

A menționat că examinarea cauzei penale a avut loc în lipsa inculpatei. Inculpata Beșliu Tatiana a refuzat să fie escortată și a înaintat o cerere prin care a solicitat examinarea cauzei penale în absența sa.

Analizând probele cercetate în prima instanță a constatat faptul că inculpata Beșliu Tatiana nu a săvârșit infracțiunea contra patrimoniului, apărarea consideră că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, or, în prima instanță acuzarea nu a dovedit faptul precum că partea vătămată Cantea Adriana în genere ar fi avut bunurile care a declarat că i-ar fi fost sustrate. Or, partea vătămată, a comunicat instanței de judecată precum că, „articolele din aur au fost cumpărate de la magazin, însă bonurile nu le are și a calculat prețul după gram. Nu își amintește exact câte grame aveau articolele. Careva acte pe articole nu are și nu poate dovedi că copiii au avut cercei și lănișoare, dar la poliție a arătat fotografii”.

Luând în considerație cele expuse mai sus și potrivit art. 8 alin. (3), 26, 27, 101, 390 Cod de procedură penală, solicită pronunțarea unei decizii de achitare în privința inculpatei Beșliu Tatiana deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2022, s-a respins ca nefondat apelul și s-a menținut sentința, fără modificări.

4.1 În motivarea soluției, instanța de apel a statuat că, audiind opiniile participanților la proces, cercetând materialele cauzei penale date, a ajuns la concluzia de a examina cauza în lipsa inculpatei Beșliu Tatiana și în lipsa părții vătămate Cantea Adriana, pe motiv că instanța de apel a întreprins acțiuni de a asigura prezența acestora în ședința de judecată, însă, fără careva rezultate pozitive, iar ultimele nu s-au folosit de dreptul lor procesual de a fi prezente la examinarea cauzei penale în privința lor, or, este obligația ultimelor de se interesa de mersul dosarului pentru a beneficia de un proces echitabil.

Instanța de apel a considerat că, prima instanță a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei,

concludenții, veridicității și coroborării și just a adoptat o sentință de condamnare în privința inculpatei Beșliu Tatiana în baza art. 186 alin. (2), lit. d) Cod penal.

Prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor. Astfel, în cadrul cercetării judecătorești, întru constatarea existenței infracțiunii, identificarea făptuitorului și stabilirea vinovăției, au fost administrate următoarele mijloace de probă incluse în rechizitoriu, apreciate în cadrul cercetării judecătorești și verificate în ședința instanței de apel.

Așa dar, în cadrul ședinței în prima instanță, inculpata Beșliu Tatiana a refuzat de a se prezenta și prin cerere a solicitat examinarea cauzei penale în absența sa (f.d. 28-30, vol. II), prima instanță reținând declarațiile acesteia date în cadrul urmăririi penale, fiind audiată în calitate de bănuită și învinuită, a indicat că, la sfârșitul lunii octombrie 2017, data nu-și amintește, pe pagina de internet „www.makler.md”, a găsit un anunț că o familie caută o bonă. A telefonat pe numărul de telefon indicat, pe care a răspuns un bărbat și a transmis telefonul soției lui. A discutat cu ea și i-a zis să meargă la ei. A mers pe adresa str. XXXXX, mun. XXXXX, unde s-a prezentat ca Cantea Andriana și i-a zis că urmează să activeze 24/24 ore, timp de o lună de zile, fără zile de odihnă, cu salariul de 2500 lei. Ea trebuia să stea cu 4 copii minori. Ea a refuzat și nu a activat la ei. Careva bijuterii din aur de la copii nu a sustras. Nu a observat dacă fetițele aveau careva bijuterii pe ele, adică cercei și lănișor din aur. Atunci avea numărul de telefon mobil XXXXX și s-a folosit de acesta până în momentul când a fost reținută.

Instanța de apel a reținut că, chiar dacă inculpata Beșliu Tatiana nu a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, vinovăția inculpatei se dovedește prin intermediul următoarelor mijloace de probă: declarațiile părții vătămate Cantea Adriana; declarațiile martorului Ciobanu Constantin-Daniel; declarațiile martorului Cantea Emanuil; procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 01.03.2018; procesul-verbal de examinare din 27.02.2018; corpul delict - DVD+R cu descifrările convorbirilor telefonice, recunoscut drept corp delict și anexate la cauza penală prin ordonanța din 27.02.2018.

Reieșind din cele relatate, instanța de apel a consideră că, prima instanță corect a constatat că, prin acțiunile sale inculpata Beșliu Tatiana a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, prima instanță a argumentat deplin poziția adoptată, cât din punct de vedere a cercetării în ansamblu a circumstanțelor cauzei, atât și din punct de vedere a prevederilor legale.

Instanța de apel a invocat că, nu pot fi reținute argumentele avocatului Dorin Asandei, invocate în apel precum că, vinovăția lui Beșliu Tatiana nu a fost probată, or, vinovăția inculpatei Beșliu Tatiana se demonstrează prin declarațiile părții vătămate Cantea Adriana XXXXX, declarațiile martorilor Ciobanu Constantin-Daniel și Cantea Emanuil care au indicat anume la Beșliu Tatiana ca fiind persoana pe care au angajat-o în calitate de bonă, iar după ce a rămas peste noapte cu 4 copii minori, în jurul orelor 4 dimineață a sustras obiectele din aur a copiilor și a plecat într-o direcție necunoscută,

prin ce a cauzat părții vătămate prejudiciu în proporții considerabile în sumă de 7000 lei.

La fel, instanța de apel a respins și argumentele apărării precum că, partea vătămată Cantea Adriana nu a demonstrat că a deținut aceste obiecte, or, partea vătămată a indicat că, a prezentat pozele copiilor care demonstrează că aceștia aveau asupra sa obiectele din aur și anume două perechi de cercei și două lănișoare din aur cu pandativ „cruci” sustrase de către inculpata Beșliu Tatiana, iar prețul bunurilor sustrase la făcut după prețul de piață per gram de aur.

Totodată, instanța de apel a reținut că, partea apărării nu a prezentat careva informații care ar demonstra că, prețul bunurilor sustrase de către inculpată și indicat de către partea vătămată, nu corespunde adevărului.

Mai mult ca atât, vinovăția inculpatei Beșliu Tatiana se mai confirmă și prin înregistrările telefonice, care demonstrează prezența inculpatei Beșliu Tatiana în casa părții vătămate la data comiterii infracțiunii - 26.10.2017, pe când inculpata a declarat că, a refuzat să se angajeze în calitate de bonă în familie Cantea, pe motiv că nu i-au plăcut condițiile.

Instanța de apel a reținut că, partea apărării critică sentința primei instanțe, invocând că, inculpata Beșliu Tatiana urmează a fi achitată pe motiv că, nu s-a constatat existența infracțiunii, însă, această poziție nu a fost susținută de către inculpată, or, ultima atât în prima instanță, cât și în apel s-a eschivat de la judecată, a renunțat în mod expres la exercitarea dreptului său de a apărea în fața instanței și de a se apăra personal. Potrivit art. 24 Cod procedură penală, părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură. Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Instanța de judecată acordă ajutor oricărei părți, la solicitarea acesteia, în condițiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare

Instanța de apel a reținut că, solicitările apărării în numele inculpatei Beșliu Tatiana, fără a fi susținute de ultima, nu echivalează cu achitarea acesteia de vreme ce există probe pertinente și concludente care, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc vinovăția ultimei în săvârșirea infracțiunii incriminate. Vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în limita unei proceduri legale, a dat răspunsuri la toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța de apel a reținut că, pe parcursul judecării cauzei penale nu s-au constatat circumstanțe, care ar putea provoca dubii în veridicitatea declarațiilor părții vătămate, deoarece în cadrul urmăririi penale și în cadrul cercetării judecătorești Cantea Adriana a dat aceleași declarații, din care motiv instanța de apel nu a reținut ca plauzibile argumentele invocate de avocatul Dorin Asandei, or, fiind audiată în cadrul urmăririi penale inculpata Beșliu Tatiana nu a recunoscut vinovăția și a declarat că a refuzat să se angajeze în calitate de bonă în familia Cantea, dar

probele anexate la dosar și anume discifirările convorbirilor telefonice demonstrează că, de fapt ultima a activat în această familie, iar ulterior sustrăgând bunurile din aur a plecat într-o direcție necunoscută, cauzând părții vătămate Cantea Adriana un prejudiciu în mărime de 7 000 de lei, care pentru ultima este unul considerabil.

Instanța de apel a considerat că, la determinarea tipului și măsurii de pedeapsă, prima instanță a ținut cont de prevederile art.75-77 Cod penal adică, de pericolul social al crimei comise de Beșliu Tatiana, de gravitatea infracțiunii comise, care se califică ca infracțiune mai puțin gravă, nu a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate și că s-a eschivat de la judecată. Deci, la aplicarea pedepsei, prima instanță a ținut cont că, scopul aplicării pedepselor penale este de protejare a societății de infractori și de infracțiunile comise de ei, de apărare a societății împotriva celor mai grave fapte antisociale și prevenirea lor, de persoana inculpatei care a recunoscut vinovăția, dar care s-a eschivat de la înfățișarea în fața instanței de judecată, a recuperat prejudiciul părții vătămate, unde prima instanță corect, legal și întemeiat a aplicat în privința inculpatei o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani închisoare, iar prin prisma art. 84 Cod penal, la pedeapsa stabilită s-a inclus, prin cumul partial, durata pedepsei stabilite în baza sentinței Judecătorei Comrat din 29 octombrie 2018 și s-a stabilit definitiv inculpatei Beșliu Tatiana, o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, pentru femei, pedeapsă pe care o consideră echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

În atare situație, starea de fapt și de drept constatată de prima instanță concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relevate în cuprinsul sentinței. Sentința cuprinde elementele definitorii condamnării, prevăzute de articolul 394 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală.

În deplin acord cu cele enunțate, instanța de apel a reiterat că, nu pot fi reținute ca fiind plauzibile argumentele apărării privind achitarea inculpatei, ori de către prima instanță au fost cercetare în ansamblu probele, verificate în ședința instanței de apel, fiind analizate în ansamblu prin prisma art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al coroborării lor. Astfel, prima instanță a argumentat deplin poziția adoptată, cât din punct de vedere a cercetării în ansamblu a circumstanțelor cauzei, atât și din punct de vedere a prevederilor legale.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Asandei Dorin în numele inculpatei, prin care invocând ca temei pentru recurs prevederile art. 427 alin.(1) pct. 4), 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței și deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Beșliu Tatiana să fie achitată.

5.1. În motivarea recursului avocatul Asandei Dorin invocă că, prima instanță cât și instanța de apel n-au apreciat probele din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu — din punct de vedere al coroborării lor, și, în așa mod, a ajuns la concluzia greșită că Beșliu Tatiana a comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Indică că, la examinarea cauzei penale instanțele de judecată au comis erori de drept. Inculpatei Beșliu Tatiana i-a fost încălcat dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil de către instanța de judecată națională. Autoritățile au investigat cazul

superficial. În special, instanțele de judecată nu au examinat argumentele apărării. Condamnarea inculpatei Beșliu Tatiana cu privațiune de libertate a fost în rezultatul unei încălcări flagrante de justiție, dat fiind faptul că aceasta nu a avut parte de un proces echitabil în fața primei instanțe și în fața instanței de apel, n-au fost stabilite motive relevante și suficiente pentru condamnarea inculpatei Beșliu Tatiana cu privațiune de libertate.

Menționează că, examinarea cauzei penale a avut loc în lipsa inculpatei, prin ce acesteia i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, aceasta fiind lipsită de posibilitatea de a face declarații, fiind lipsită de posibilitatea de a-și expune poziția, să prezinte probe în susținerea acesteia, prin ce i-a fost încălcat dreptul la apărare.

Susține că, analizând probele cercetate în instanța de judecată constatăm faptul că inculpata Beșliu Tatiana nu a săvârșit o infracțiune contra patrimoniului, apărarea consideră că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. Atît în prima instanță cît și în instanța de apel acuzarea nu a dovedit faptul că partea vătămată Cantea Adriana în genere ar fi avut bunurile care a declarat că i-ar fi fost sustrase. Or, partea vătămată, a comunicat instanței de judecată precum că, " articolele din aur au fost cumpărate de la magazin, însă bonurile nu le are și a calculat prețul după gram. Nu își amintește exact cîte grame aveau articolele. Careva acte pe articole nu are și nu poate dovedi că copiii au avut cercei și lăntișoare, dar la poliție a arătat fotografii".

Remarcă că, potrivit art. 8 alin. (3) Cod de Procedură Penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

Opinează că, luînd în considerație cele expuse mai sus, și potrivit art. 8 alin. (3), 26, 27, 101, 390 Cod de Procedură Penală, în privința inculpatei Beșliu Tatiana XX urmează a pronunța o decizie de achitare, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

6. Referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat a fost depusă de către procuror, care solicită dispunerea inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. În speță se constată, că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursuri ordinare în termen.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de

procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal atestă că recurentul face referință la erorile prescrise la art. 427 alin. (1) pct. 4), 6), 8) Cod de procedură penală, concretizate prin faptul că, judecata a avut loc fără participarea inculpatului, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurent și motivele specificate în susținerea acestuia, nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, din următoarele considerente.

Referitor la temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmarea, or, la caz, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

În conformitate cu art. 321 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță și în instanța de apel are loc cu participarea inculpatului, cu excepția cazurilor prevăzute de prezentul articol.

Conform art. 236 alin. (1) Cod de procedură penală, chemarea unei persoane în fața organului de urmărire penală sau a instanței de judecată se face prin citație scrisă.

Potrivit art. 238 alin.(5) Cod de procedură penală, deținuții se citează la locul de deținere prin administrația instituției de detenție.

Colegiul penal reține că, la momentul expedierii cauzei penale în instanța de judecată, inculpata era deținută în Penitenciarul nr. 7 – Rusca, unde a și fost inițial citată, prin intermediul administrației acestei instituții de detenție, pentru a participa la judecarea cauzei sale.

Astfel, potrivit dispoziției Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 02 martie 2020, adresată Directorului Penitenciarului nr. 7 Rusca, a fost solicitată escortarea inculpatei Beșliu Tatiana pentru ședința de judecată din 02 martie 2020, ore 10:30 (f.d. 206, vol. I), fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d.207, vol. I). Iar prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din XXXXX, a fost dispusă transferarea inculpatei Beșliu Tatiana în Penitenciarul nr. 13, mun. Chișinău, pe un termen de 30 de zile(f.d.210, vol. I).

În cadrul ședinței de judecată în prima instanță din 02 martie 2020 (f.d.211-212, vol. I), inculpata Beșliu Tatiana nu s-a prezentat și nu a prezentat motivele neprezentării, ședința fiind amânată pentru data de 01 aprilie 2020, ora 12:00.

Ulterior, la 03 iunie 2020, 16 octombrie 2020, 13 noiembrie 2020, 07 decembrie 2020, inculpata Beșliu Tatiana nu s-a prezentat în instanța de judecată, însă a depus cereri prin care a confirmat faptul că nu dorește să participe la examinarea cauzei penale și a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa (f.d.229-230, vol. I, f.d.26-27, 30-32, 37-38, 49-50, 58-59, 66-67, vol. II).

În cadrul ședinței de judecată din 19 ianuarie 2021, inculpata nu s-a prezentat, iar în instanță a parvenit informația potrivit căreia Beșliu Tatiana a refuzat să fie escortată și a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, prin urmare, instanța pornind de la prevederile art. 321 alin. (2) pct. (2) Cod de procedură penală, a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa inculpatei (f.d.70-71, vol. II). A fost anunțată întrerupere

pentru data de 16 februarie 2021.

În cadrul ședinței de judecată din 19 ianuarie 2021, prima instanță soluționând chestiunea judecării cauzei în lipsa inculpatei Beșliu Tatiana, *avocatul Asandei Dorin a confirmat refuzul inculpatei de a participa la examinarea cauzei, a lăsat la discreția instanței posibilitatea continuării examinării cauzei în lipsa inculpatei.* (f.d.71, vol. II).

În ședința din 16 februarie 2021, inculpata la fel nu s-a prezentat, iar prin intermediul serviciului escortei a parvenit o cerere de la inculpata Beșliu Tatiana prin care refuză să fie escortată la ședința de judecată din motive personale, cererea fiind însoțită de procesul-verbal de refuz, confirmată de administrația penitenciarului. A fost anunțată întrerupere pentru data de 19 martie 2021 (f.d.71-72, vol. II), ședința la care inculpata la fel nu s-a prezentat, iar prin intermediul serviciului escortei a parvenit o cerere de la Beșliu Tatiana prin care refuză să fie escortată la ședința de judecată din motive personale, cererea fiind însoțită de procesul-verbal de refuz, confirmată de administrația penitenciarului, astfel, instanța a anunțat întrerupere pentru data de 08 aprilie 2021, pentru deliberare și pronunțarea sentinței (f.d.72-74, vol. II).

În plenitudinea circumstanțelor enunțate, Colegiul penal constată că prima instanță întemeiat a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa inculpatei Beșliu Tatiana, pronunțând sentința la 08 aprilie 2021 în prezența avocatului, care reprezenta interesele inculpatei (f.d.74, vol. II).

În acest sens, Colegiul penal consideră justificată soluția de examinarea a cauzei în lipsa inculpatei, având în vedere prevederile art. 321 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, potrivit căror, judecarea cauzei în lipsa inculpatului poate avea loc în cazul când inculpatul, fiind în stare de arest, refuză să fie adus în instanță pentru judecarea cauzei și refuzul lui este confirmat și de apărătorul lui sau de administrația locului de detenție a acestuia.

În aceste condiții, este evident că inculpata nu și-a executat obligația de a se prezenta în instanța de judecată, de fiecare dată înaintînd o cerere de refuz, iar prima instanță conducîndu-se de prevederile art. 238 alin. (5) Cod de procedură penală, a întreprins toate măsurile pentru a asigura prezența inculpatei în fața instanței.

Colegiul penal respinge argumentul recurentului precum că, inculpatei i-a fost îngrădit dreptul la un proces echitabil prevăzut de art.6 CEDO, prin faptul că examinarea cauzei a avut loc fără participarea inculpatei, or, Beșliu Tatiana a expediat în adresa instanței mai multe cereri privind examinarea cauzei în lipsa sa, iar instanța de judecată, conducîndu-se de prevederile art. 321 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, a considerat argumentat posibilă examinarea cauzei în lipsa acesteia.

În prezenta speță, sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Asandei Dorin.

Colegiul atestă că, potrivit art. 412 alin. (3), (4), (5), (7) Cod de procedură penală, judecarea apelului se face cu citarea părților și înmânarea copiilor de pe apel. Judecarea apelului are loc în prezența inculpatului, când acesta se află în stare de arest, cu excepția prevăzută în art. 321 alin. (2) pct. 2). Neprezentarea părților legal citate în instanța de apel nu împiedică examinarea cauzei. La judecarea apelului, participarea procurorului, precum și a apărătorului, dacă interesele justiției o cer, este obligatorie.

Apelul poate fi judecat în lipsa nemotivată a avocatului în măsura în care nu se încalcă dreptul la apărare.

Colegiul penal reține că, în adresa Penitenciarului nr. 7 Rusca, a fost expediată încheierea Colegiului penal al Curții de Apel din 14 mai 2021, prin care s-a dispus efectuarea teleconferinței în vederea examinării cererii de apel la data de 28.09.2021, ora 11:30 (f.d.93-94, vol. II).

Potrivit scrisorii directorului adjunct al Penitenciarului nr. 13 Chișinău, comisar principal de justiție, Saracuța Andrei, nr. 5/11003 din 24.09.2021, Beșliu Tatiana a fost eliberată din Penitenciarul nr. 13 Chișinău la data de 15.09.2021 (f.d.98, vol. II). Informația fiind confirmată și prin adeverința nr.5/1872 din 28.09.2021 a Penitenciarului nr. 7 Rusca.

Ulterior, după ce instanța de apel a fost informată că inculpata a fost eliberată din detenție la data de 19 septembrie 2021, aceasta a fost citată la domiciliul său din mun. XXXXX, care figurează în extrasul din Registrul de stat al populației, anexat la materialele cauzei (f.d. 177, vol. I). Însă, citația respectivă a fost returnată instanței de apel cu mențiunea „nereclamat”(f.d.113, vol. II).

În conformitate cu art. 321 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în lipsa inculpatului poate avea loc în cazul când inculpatul se ascunde de la prezentarea în instanță.

Conform art. 321 alin. (6) Cod de procedură penală, instanța decide judecarea cauzei în lipsa inculpatului din motivele prevăzute în alin. (2) pct. 1) numai în cazul în care procurorul a prezentat probe verosimile că persoana pusă sub învinuire și în privința căreia cauza a fost trimisă în judecată a renunțat în mod expres la exercitarea dreptului său de a apărea în fața instanței și de a se apăra personal, precum și se sustrage de la urmărirea penală și de la judecată.

În acord cu prevederile art. 321 alin. (6) Cod de procedură penală, instanța de apel corect a decis judecarea cauzei în lipsa inculpatei, având în vedere că aceasta s-a sustras de la judecată, or, după ce a fost eliberată din penitenciar, cunoscând despre examinarea cauzei în Curtea de apel, nu a manifestat diligența necesară și responsabilitatea civilă pentru a participa la examinarea cauzei.

Potrivit art. 321 alin. (3) Cod de procedură penală, în cazul judecării cauzei în lipsa inculpatului, participarea apărătorului și, după caz, a reprezentantului lui legal este obligatorie.

La examinarea cauzei penale în lipsa inculpatului, realizarea principiului contradictorialității se manifestă în activitatea apărătorului, care urmează să folosească toate pârghiile posibile și să prezinte toate probele și argumentele existente, care ar asigura o apărare eficientă, având un rol activ în cadrul procesului.

Colegiul constată că, în ședința instanței de apel judecata a avut loc cu participarea procurorului, avocatului Asandei Dorin în numele inculpatei, în lipsa inculpatei Beșliu Tatiana citată despre data și ora examinării cauzei în conformitate cu prevederile art. 412 alin. (3) Cod de procedură penală, care însă nu s-a prezentat la ședința de judecată, iar instanța de apel, audiind părerile participanților la proces, a purces la judecarea cauzei (f.d.118-121, vol.II).

Relevant speței este cazul Kattan v. România (21.01.2014), în care Curtea europeană a adoptat o decizie de inadmisibilitate, cu respingerea ca vădit nefondată

a plângerii privind încălcarea art. 6 CEDO, întrucât instanța și-a îndeplinit obligația pozitivă de a face demersuri pentru a asigura prezența inculpatului în instanță. Prin urmare, Curtea a considerat că reclamantul a contribuit în mare măsură la crearea unei situații, în care în mod rezonabil, a putut prevedea consecințele comportamentului său – examinarea cauzei în lipsa sa.

Raportând cele menționate la cazul supus examinării, Colegiul remarcă faptul că, inculpata Beșliu Tatiana cunoștea despre derularea procesului penal în privința sa, a refuzat participarea la examinarea cauzei în prima instanță, după eliberarea din penitenciar nu a anunțat instanța despre imposibilitatea examinării cauzei în lipsa sa, nu s-a interesat de soarta dosarului, ceea ce se echivalează cu citarea legală a acesteia, deoarece aceasta știa cu certitudine la ce etapă de examinare se află cauza penală în privința sa.

La examinarea cauzei în lipsa inculpatei Beșliu Tatiana, instanța de apel a luat în calcul și atitudinea inculpatei la examinarea cauzei în prima instanță, care ori de câte ori a fost chemată, a refuzat de a se prezenta în ședința de judecată.

Astfel, Colegiul penal consideră legală și întemeiată concluzia instanței de apel de a examina cauza în lipsa inculpatei Beșliu Tatiana, dat fiind faptul că s-au întreprins acțiuni concrete de a asigura prezența acesteia în ședința de judecată, ultima manifestând prin acțiunile sale indiferență totală și lipsă de responsabilitate la judecarea propriei cauze penale, fapt care nu poate determina instanța de recurs în constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil.

Suplimentar, Colegiul penal consideră relevantă situației și alte cauze din jurisprudența CtEDO, în care Curtea a relatat, că participantul la proces, care cunoaște despre faptul desfășurării a unui proces ce-l vizează, este obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului și examinarea cauzei în lipsa acestuia nu va constitui o încălcare a art. 6 CtEDO (*hotărârile Avramenco vs. Moldovei și Ponomaryov vs. Ucrainei*). A mai statuat că, nu constituie limitare a dreptului la o instanță și la un proces echitabil, comportamentul părții de renunțare la dreptul de a compărea în fața instanței de judecată, ce și-a îndeplinit obligația pozitivă de a face demersuri pentru a asigura prezența părții în ședința de judecată (*hotărârile Mihaes vs. Franța și Kattan vs. România*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, precum că judecata a avut loc fără participarea inculpatului, când participarea lui era obligatorie potrivit legii.

Din considerentele expuse, Colegiul penal va respinge criticile recurentului, privind existența temeiului pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală.

Colegiul penal raportând temeiul invocat de avocatul Asandei Dorin în recurs cu textul deciziei instanței de apel consideră că în speța examinată nu au fost admise erorile de drept sub aspectele invocate de recurent, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării sentinței primei instanțe, deoarece aceasta corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, fără a fi identificate neclaritățile specificate de recurent.

Cu referire la temeiul indicat de către recurent, prin prisma art. 427 alin. (1) pct.

6) Cod de procedură penală și anume ce ține de alegațiile, precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, Colegiul penal consideră, că acest temei de casare la fel nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat.

Deși, în prezenta speță recurentul invocă ca temei de casare faptul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, însă în argumentarea recursului, nu a indicat clar asupra cărora argumente esențiale nu s-a expus această instanță, din cele la care s-a referit în apelul declarat, ci doar face o proprie apreciere a argumentelor invocate în cererea de apel asupra cărora instanța de apel s-a expus, argumentându-și astfel propria versiune privind circumstanțele cauzei, iar instanța de recurs ordinar la acest capitol invocă că nu poate fi acceptată, or contravine constatările instanței de apel în prezenta speță, întemeiate just pe cumulul de probe descris și apreciat în decizia sa.

Opozant celor invocate de recurent instanța de recurs ordinar atestă că, instanța de apel a motivat cu suficientă amplitudine în cuprinsul deciziei atacate, soluția adoptată în prezenta speță.

Colegiul menționează că, instanța de apel, investită cu o situație de fapt, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, s-a expus suficient în partea individualizării pedepsei și modului de executare a acesteia, astfel încât concluziile sale să conțină raționamente întemeiate asupra pedepsei aplicate inculpatei Beșliu Tatiana.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar remarcă din textul deciziei atacate, că se constată faptul motivării de către instanța de apel a hotărârii adoptate, în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, respectiv decizia atacată cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la menținerea sentinței primei instanțe, expunându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel.

Totodată, Colegiul penal, conchide că deși recurentul solicită achitarea inculpatei și invocă că instanțele nu au acordat atenție argumentelor invocate de către partea apărării, acesta nu a adus nici un argument relevant în susținerea acestor solicitări și argumente, iar analizând partea descriptivă a deciziei instanței apel (reflectată la pct. 4.1 a prezentei decizii) se atestă că instanțele de fond s-au expus detaliat asupra chestiunilor esențiale supuse atenției sale, just au analizat probele și le-au dat o apreciere cuvenită, respectând prevederile art. 101 Cod de procedură penală, precum și au analizat elementele infracțiunilor incriminate inculpatei. Astfel, instanța de recurs ordinar nu identifică nici un temei de a interveni în decizia instanței de apel sub aspectele contestate.

Mai mult, Colegiul penal constată că în esență, recurentul manifestă dezacordul cu soluția instanței de apel prin prisma aprecierii probelor înfăptuită de către această instanță, abordând o apreciere proprie, care în concluzia apărătorului ar fi una justă și corectă.

Însă, instanța de apel a judecat cauza vizată prin examinarea multilaterală a tuturor probelor, unele probe fiind motivat respinse, iar altele acceptate. Mai mult, la aprecierea probelor judecătoria sunt independenți, nefiind legați de opinia altor persoane, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar da

temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Colegiul constată că la caz, nu este prezentă nici o discordanță între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

În urma studiului lucrărilor dosarului, în opinia Colegiului, nu și-a găsit confirmarea nici temeiul pentru recurs invocat prin prisma pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii, or, la caz, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

Colegiul reține că, conform art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

La acest capitol, Colegiul menționează că, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

În acest context, analizând situația de fapt, Colegiul penal menționează că, în speță sunt întrunite toate elementele infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, iar instanța de apel, potrivit decizie, a dat o apreciere motivată privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptelor prejudiciabile săvârșite de către inculpata Beșliu Tatiana și semnele componenței de infracțiune prevăzute de art.186 alin.(2) lit. d) Cod penal.

Colegiul penal atestă prezența în acțiunile inculpatei Beșliu Tatiana atât a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate, cât și a celor care caracterizează latura subiectivă a acestei infracțiuni, care au fost dovedite prin materialele cauzei. Din acest motiv, instanța de apel just și motivat a respins argumentele avocatului Asandei Dorin, precum că vinovăția lui Beșliu Tatiana nu a fost probată și întemeiat a conchis asupra vinovăției acesteia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. d) Cod penal. Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii imputate lui Beșliu Tatiana, inclusiv vinovăția acesteia, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-a motivat concluziile prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Colegiul penal respinge argumentele avocatului Asandei Dorin precum că inculpata Beșliu Tatiana nu a săvârșit o infracțiune contra patrimoniului și constată că acestea nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, or, la caz, din sistemul de probe acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale și prima instanță și anume: *declarațiile părții vătămate Cantea Adriana; declarațiile martorului Ciobanu Constantin-Daniel; declarațiile martorului Cantea Emanuil; procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 01.03.2018; procesul-verbal de examinare din*

27.02.2018; descifrările convorbirilor telefonice, recunoscut drept corp delict și anexate la cauza penală prin ordonanța din 27.02.2018, se demonstrează fără echivoc existența în acțiunile intenționate ale inculpatei Beșliu Tatiana a elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. d) Cod penal.

Astfel, Colegiul penal constată că argumentele din recursul declarat de către apărătorul Asandei Dorin sunt neîntemeiate, iar motivele aduse în susținerea temeiurilor invocate nu pot fi reținute, hotărârea instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată, pronunțată cu respectarea garanțiilor procesului echitabil prevăzute la art. 6 CEDO.

Din considerentele expuse, instanța de recurs ordinar conchide că, temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Astfel, instanța de recurs consideră că, nu a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori, ce ar servi drept temei de implicare în sensul casării deciziei atacate prin prisma celor invocate, astfel că recursul declarat de către avocatul Asandei Dorin în numele inculpatei Beșliu Tatiana este neîntemeiat și urmează a fi respins ca inadmisibil.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Asandei Dorin în numele inculpatei Beșliu Tatiana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2022, în cauza penală în privința lui *Beșliu Tatiana XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *28 decembrie 2022*.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie